

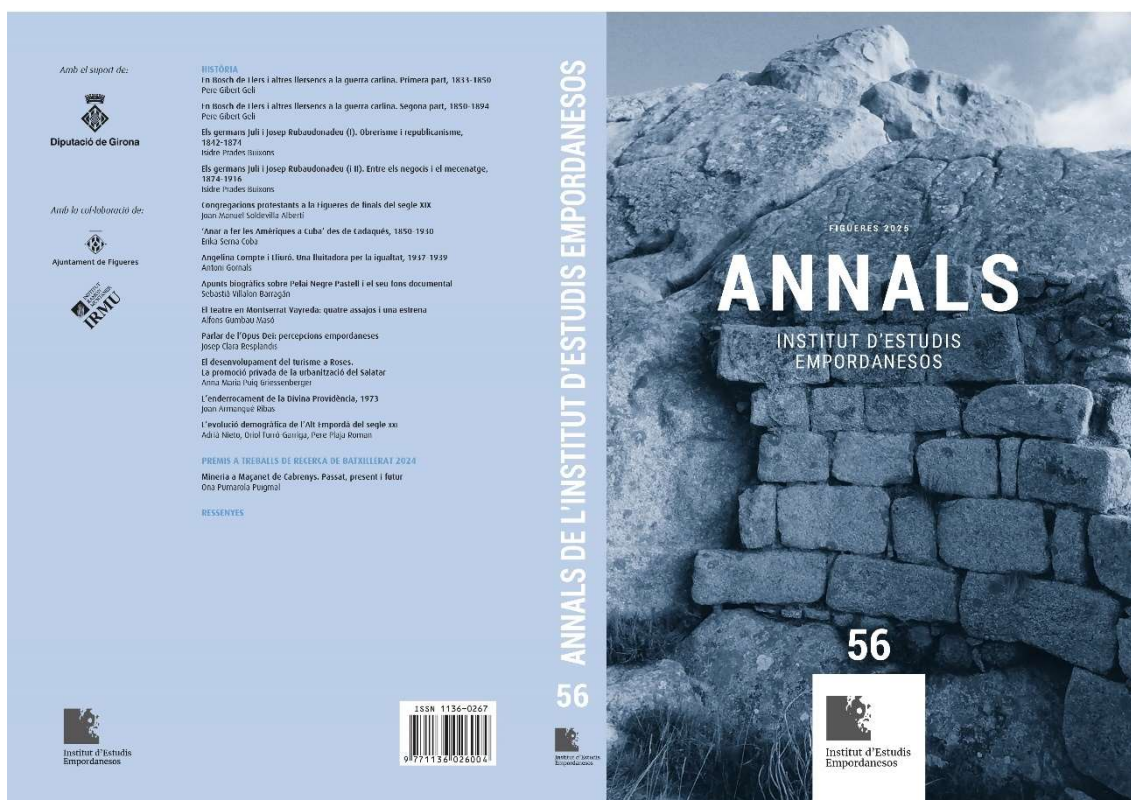
Institut d'Estudis
Empordanesos

Memòria
de l'any 2025

Publicacions

Publicació dels *Annals*

El volum núm. 56 dels *Annals* s'ha fet amb el mateix caràcter miscel·lani que caracteritza la publicació des del primer número. Enguany consta d'un total de 14 articles en què hi han participat 14 autors. En aquesta ocasió, la publicació disposa d'un únic apartat, el d'articles dedicats a les ciències socials (història i arqueologia). Tanca el volum el treball guanyador dels premis als treballs de recerca de batxillerat de l'any anterior, el 2024, que correspon a la XXIII convocatòria Albert Compte.

La publicació dels *Annals* ha comptat amb el suport de la Diputació de Girona, i la col·laboració de l'Ajuntament de Figueres i de l'IRMU, i es fa sota la direcció editorial de Pere Gifre.

Institut d'Estudis
Empordanesos

**NORMES PER A LA PRESENTACIÓ D'ARTICLES I TREBALLS
ALS ANNALS DE L'INSTITUT D'ESTUDIS EMPORDANESOS 9**

HISTÒRIA

En Bosch de Llers i altres llersencs a la guerra carlina. Primera part, 1833-1850
Pere Gibert Geli 15

En Bosch de Llers i altres llersencs a la guerra carlina. Segona part, 1850-1894
Pere Gibert Geli 31

**Els germans Juli i Josep Rubaudonadeu (I).
Obrerisme i republicanisme, 1842-1874**
Isidre Prades Buixons 47

**Els germans Juli i Josep Rubaudonadeu (II). Entre els negocis
i el mecenatge, 1874-1916**
Isidre Prades Buixons 67

Congregacions protestants a la Figueres de finals del segle XIX
Joan Manuel Soldevilla Albertí 87

"Anar a fer les Amèriques a Cuba" des de Cadaqués, 1850-1930
Erika Serna Coba 95

Angelina Compte i Lliuró. Una lluitadora per la igualtat, 1937-1939
Antoni Gornals 119

Apunts biogràfics sobre Pelai Negre Pastell i el seu fons documental
Sebastià Villalon Barragán 135

El teatre en Montserrat Vayreda: quatre assajos i una estrena
Alfons Gumbau Masó 145

Parlar de l'Opus Dei: percepcions empordaneses	
Josep Clara Resplandis	163
El desenvolupament del turisme a Roses. La promoció privada de la urbanització del Salatar	
Anna Maria Puig Griessenberger	179
L'enderrocament de la Divina Providència, 1973	
Joan Armangué Ribas	203
L'evolució demogràfica de l'Alt Empordà del segle XXI	
Adrià Nieto, Oriol Turró-Garriga, Pere Plaja Roman	227
PREMIS A TREBALLS DE RECERCA DE BATXILLERAT 2024	
Mineria a Maçanet de Cabrenys. Passat, present i futur	
Ona Pumarola Puigmal	247
RESSENYES	278

Des de l'any 2015, s'estan seguint totes les passes per assolir els criteris de qualitat editorial i científica dels *Annals*, en vies d'una major professionalització, impacte i visibilitat internacionals.

Els *Annals* apareixen a les bases de dades de revistes científiques com *Dialnet* i *Resh*, gràcies a la seva inclusió a *Raco* (*Revistes Catalanes amb Accés Obert*). *Raco* funciona amb el programa de codi lliure *Open Journal Systems* (OJS), desenvolupat pel *Public Knowledge Project* (PKP). Els volums publicats es poden consultar a:

<https://raco.cat/index.php/AnnalsEmpordanesos/issue/archive>

Marià Baig, coordinador de la Secció de publicacions de l'IEE, s'ocupa de penjar anualment els articles a *Raco*.

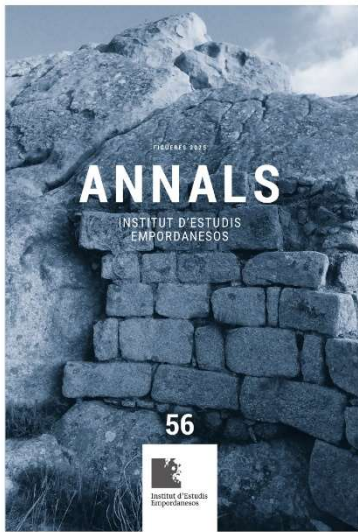
El Consell de Redacció dels *Annals* està constituït pels següents membres:

- Aymat Catafau, historiador, Universitat de Perpinyà Via Domitia (UPVD)
- Joaquim Nadal Farreras, historiador, Universitat de Girona (UdG), director de l'Institut Català de Recerca en el Patrimoni (ICRPC)
- Narcís Soler Masferrer, prehistoriador, director de l'Institut de Recerca Històrica de la Universitat de Girona (UdG)
- Lluís Benejam, biòleg, Universitat de Vic (UVIC), director de la Càtedra de l'Aigua, Natura i Benestar
- Josep Colls Comas, historiador, Institut Ramon Muntaner de Figueres
- Lluís Serrano Jiménez, historiador, Universitat de Girona

I el Comitè Editorial o Consell Assessor:

- Per la secció d'Art: Eric Forcada, historiador de l'art (Perpinyà)
- Per la secció d'Història-arqueologia: Joaquim Tremoleda Trilla, arqueòleg, MAC-Empúries; François Réchin, Université de Pau et des Pays de l'Adour, ITEM - Identités, Territoires, Expressions, Mobilités
- Per la secció de Territori-Arquitectura: Joan Falgueras Font, arquitecte, Ajuntament de Figueres; David Giband, geògraf, Universitat de Perpinyà Via Domitia (UPVD)
- Per la secció d'Economia-Societat: Joan Armangué Ribas, economista; Jean Pierre Gensane, geògraf, consultor, Universitat de Perpinyà Via Domitia (UPVD)
- Per la secció de Llengua-Literatura-Comunicació: Carla Ferrerós Pagès, Universitat de Girona; Maria Àngela Vilallonga Vives, Universitat de Girona, Institut d'Estudis Catalans - secció de Filologia
- Per la secció de Ciències-Natura: Josep Peñuelas Reixach, CSIC, director de la Unitat d'Ecologia Global (UAB); Joan Vallés Xirau, Universitat de Barcelona, Institut d'Estudis Catalans - secció de Ciències biològiques

La presentació va tenir lloc el dissabte, 15 de novembre, a l'Auditori Narcís Monturiol del Cercle Sport Figuerenc. L'acte va ser presentat per Anna Maria Puig, presidenta de l'IEE, i va comptar amb la presència de Pere Gifre, director dels *Annals*, Jordi Masquef, alcalde de l'Ajuntament de Figueres i diputat de la Diputació de Girona, i Mariona Seguranyes, regidora de Cultura de l'Ajuntament de Figueres.

Us convidem a la presentació dels

Institut d'Estudis
Empordanesos

ANNALS, 56

El dissabte 15 de novembre, a les 6 h de la tarda,
a l'Auditori Narcís Monturiol del Cercle Sport Figuerenc

La presentació anirà a càrrec
Pere Gifre, director dels Annals
Anna Maria Puig, presidenta de l'IEE

Amb la presència de:
Jordi Masquef, alcalde de Figueres
Mariona Seguranyes, regidora de Cultura
de l'Ajuntament de Figueres

Els socis podreu endur-vos el vostre exemplar, que també tindrem a la venda per a qui interessi

Amb el suport de la:

I la col·laboració de:

Més informació a: <https://iee.cat/presentacio-dels-annals-15-de-novembre/> La presentació va comptar amb l'assistència d'unes 40 persones entre el públic.

Segona publicació

L'IEE és l'entitat que s'està ocupant de preparar els continguts del llibre *Història de Figueres. Figueres en la història*, sota la direcció de Pere Gifre. Aquesta publicació recull els resultats i el colofó del cicle de debats que l'IEE va celebrar entre els mesos de febrer i març de l'any 2024, que portava per títol *Història i Memòria de Figueres*. El llibre, que serà editat l'any 2026 per part de l'Ajuntament de Figueres, s'emmarca en els actes de commemoració del 150è aniversari de l'atorgament del títol de ciutat a la població. L'IEE també assumeix el cost de la part gràfica, amb la recerca i la selecció de les fotografies i els plànols d'arxiu, així com de la realització de les noves imatges que il·lustraran el llibre, aquestes a càrrec del fotògraf Jordi Meli. En aquesta acció s'ha rebut el suport econòmic de l'Arxiu Comarcal de l'Alt Empordà.

Activitats

Transició Energètica i Territori (TEiT). Cicle de Jornades 2025

El dissabte 10 de maig es va celebrar a Figueres la primera de les jornades TEiT (Transició Energètica i Territori), del cicle de l'any 2025, que organitza l'entitat CMES (Col·lectiu per a un nou Model Energètic Social i Sostenible), presidida per Carles Riba Romeva. El projecte TEiT és un pla de desplegament de conferències i jornades pel territori que té per objectiu prendre consciència de la necessitat de transitar vers les energies renovables per fer front al canvi climàtic i a les necessitats energètiques. La transició energètica implica una nova distribució de les fonts d'energia, menys concentrades i que requereixen grans superfícies. Tot i els desafiaments, això pot conduir cap a una societat més equilibrada i eficient. A les conferències i jornades es reflexiona sobre els reptes i les oportunitats d'aquest procés.

A la tarda, es va poder visitar la coberta fotovoltaica de la plaça de Catalunya de Figueres de la mà de Josep Anton Massagué, tècnic de Transició Energètica de l'Ajuntament de Figueres, amb la col·laboració de Xavier Turró Ventura, cap de Secció de Medi Ambient i Sostenibilitat del mateix Ajuntament.

Aquesta cinquena edició s'ha completat amb altres dues jornades fetes posteriorment: una en col·laboració amb la Fundació Bosch i Cardellach de Sabadell, pel territori del Vallès Occidental (18 de setembre), i l'altra amb Institut d'Estudis Lacetans, pel territori del Solsonès (18 d'octubre).

La participació de l'IEE va consistir en la col·laboració en l'organització de la jornada centrada en l'Alt Empordà, en tant que centre d'estudis representatiu de la comarca. Es va comptar amb la participació activa de la sòcia Maria Crehuet, alhora membre del col·lectiu CMES.

Cicle de Jornades 2025 TRANSICIÓ ENERGÈTICA I TERRITORI (TEiT) Jornada de l'Alt Empordà

Dissabte, 10 de maig de 2025, de 9:30 a 14:00 hores
Cercle Sport Figuerenc, c/ Monturiol, 3 - 17600 Figueres

Per gentilesa de Santi Coll

Per gentilesa de Àngel Reynalt

Per gentilesa de Jesús Quiroga

El projecte **TEiT**, organitzat per **CMES** junt amb **Centres d'Estudis Locals**, és un pla de desplegament de Conferències i Jornades pel territori amb l'objectiu de prendre consciència de la necessitat de transitar vers les energies renovables per fer front al canvi climàtic i a les necessitats energètiques. Un dels aspectes transcendentals de la **Transició Energètica** actual és la distribució i menor intensitat de les fonts d'energia i la necessitat de grans superfícies de territori per captar-la.

09:30 h **Rebuda**

10:00 h **Obertura Jornada i Salutacions**

Anna Ma Puig, presidenta de l'Institut d'Estudis Empordanesos (**IEE**)
Carles Riba Romeva, president del **CMES**.

10:15 h **Notícia de la Comarca:**

Pere Gifre Ribas, historiador

11:00 h **Criteris en l'ús del territori:**

Eduard Furró Estany, coordinador general del **CMES**.

11:45 h **Descans**

12:15 h **Taula Rodona:**

És possible una Transició Energètica sense una Transició Social?

Moderador: **Sonia Duñach**, Periodista

Ponents: **Antonio Turiel**, Investigador Científic del **CSIC**

Helena Valent, Biòloga, tècnica de medi ambient i educació ambiental

Joan Manuel del Pozo, President del **Consell d'Educació de Catalunya**

Gemma Domènech, Jurista especialitzada en dret de la UE

13:15 h **Debat obert del públic amb els ponents**

14:00 h **Cloenda**

16:00 h **Visita opcional:** Coberta fotovoltaica de la plaça del Gra de Figueres

Assistència On-line: <https://us02web.zoom.us/j/88066644339?pwd=8RRb9XOxb0tPLDmyAal2Okg6D5lMAT.1>
Dinar i visita: Si us quedeu a dinar (preu indicatiu, 25 €), i/o feu la visita, digueu-ho al correu cmes2012@gmail.com

NIF: G65844516

C. Llorens i Artigas, 4, 08028 BCN

@CMESenergia

www.cmes.cat

Canal YouTube (CMES)

Amb el suport de:

Centres coparticipants:

Per a més informació: <https://iee.cat/cicle-jornades-teit-10-de-maig/>.
La inscripció va ser lliure i gratuïta, en format presencial i online. La jornada està gravada i es pot visionar al següent enllaç:

<https://cmes.cat/debats-cmes/transicio-energetica-i-territori-teit-jornada-de-lalt-emporda/>

Finalment, el dimecres 5 de novembre, a les 18h, va tenir lloc la sessió de conclusions conjunta de totes les jornades realitzades l'any 2025, activitat que es va fer en línia. Aquestes conclusions es poden llegir a: <https://cmes.cat/debats-cmes/transicio-energetica-i-territori-5a-edicio-jornada-de-conclusions/>

V Congrés de l'Espai Català Transfronterer (CECT)

L'edició d'aquest congrés, que se celebra bianualment en territori català transfronterer, es va dedicar al tema *Visigots i carolingis. Estudi poblacional i territorial*, i es desenvolupa en dues jornades, a les poblacions de Peralada i Elna, els dies 5 i 6 de juny, respectivament.¹

Per a l'organització, es va comptar amb la participació de la delegació de l'Institut d'Estudis Catalans a Perpinyà, amb seu a la Casa dels Països Catalans, i amb la implicació directa de Martina Camiade, catedràtica en estudis catalans a la Universitat de Perpinyà.

El principal objectiu del projecte era el de posar al dia i en coneixement dels investigadors i del públic en general, les darreres novetats sobre aquest període històric que abasta els segles VII a l'XI, *grosso modo*. Fins fa poc temps, aquesta era una etapa històrica poc treballada i escassament coneguda. Avui, i gràcies als treballs que s'estan fent a ambdós costats dels Pirineus, aquest període, que és la baula que uneix la romanitat i l'època medieval, s'està mostrant clarament als arqueòlegs en diversos jaciments. Donar a conèixer aquests treballs no

¹ L'Institut d'Estudis Empordanesos porta des de l'any 2016 organitzant projectes bianuals que es desenvolupen en el marc de l'Espai Català Transfronterer. La primera de les activitats es va materialitzar l'any 2017 en el *I Congrés de l'Espai Català Transfronterer. Ensenyament i llengües* - (I CECT), realitzat entre Figueres i Perpinyà; la segona ho fou l'any 2019, amb el *II Congrés de l'Espai Català Transfronterer. Els segles VIII a l'XI a través de l'arqueologia* - (II CECT), celebrat entre Castelló d'Empúries i la Roca de l'Albera; la tercera, la de l'any 2021, va ser el *III Congrés de l'Espai Català Transfronterer. Els cants de la canya* - (III CECT), que, a causa de la COVID, va tenir una única seu, a Figueres, i es va retransmetre en *streaming* per a tot el públic inscrit; i la quarta, la de l'any 2023, es va dedicar a *L'art. Un pont de connexió de la cultura catalana entre la Catalunya del Nord i la del Sud* - (IV CECT), i va tenir com a seus Peralada i diversos museus de la Catalunya del Nord (Museu d'Art Modern de Ceret, la Casa Museu d'Aristides Maillol i el Mémorial du camp d'Argeles sur Mer).

només enriqueix la recerca històrica d'aquests territoris sinó que també permet posar al seu lloc l'origen de certes poblacions catalanes, i de les seves antigues parròquies, que fins aleshores es desconeixia.

Així mateix, donar a conèixer els resultats d'aquest treballs obre un ventall de coneixements que poden ser d'interès per a la resta de la comunitat científica. El mètode de recerca que s'aplica, les diferents disciplines que entren en joc, els materials i les construccions que defineixen el període, són, entre d'altres, un bagatge d'informació i de referència important per a tenir en compte, i que altres equips poder aplicar o revisar en projectes futurs.

Peralada, 5 de juny de 2025 / 5 juin 2025, 9:00 h. **Centre Cultural Sant Domènec Elna**, 6 de juny de 2025 / 6 juin 2025, 9:00 h. **Salle Joan Fuster, Espace Gavroche**

V CONGRÈS DE
L'ESPAI CATALÀ
TRANSFRONTERER

VISIGOTS I CAROLINGIS
ESTUDI POBLACIONAL I TERRITORIAL

V CONGRÈS DE
L'ESPACE CATALAN
TRANSFRONTALIER

WISIGOTHS ET CAROLINGIENS
ÉTUDE DU PEUPEMENT ET DU TERRITOIRE

Inscripció prèvia a info@iee.cat / Inscription préalable auprès d'info@iee.cat
fins divendres 30 de maig / jusqu'au vendredi 30 mai

Organitzat per / organisé par :

Amb el suport de / avec la collaboration de :

A les jornades es van tractar els temes següents:

- ✓ L'evolució del poblament, i les característiques dels assentaments
- ✓ El paleopaisatge i la gearqueologia del territori
- ✓ La bioarqueologia humana: condicions sanitàries i costums funeraris
- ✓ El mobiliari domèstic i d'emmagatzematge

- ✓ El mobiliari sumptuari
- ✓ Les possibilitats de la recerca documental com a complement a l'arqueològica

Dijous, 5 de juny, Peralada	PROGRAMA	PROGRAMA	Divendres, 6 de juny, Elna
8:30 h	Recepció i entrega de la documentació als participants	8:30 h	Recepció
9:00 h	Conferència inaugural: <i>El projecte de recerca en arqueologia. Novetats en els jaciments del terme de la parròquia de Castelló</i> per la Dra. Anna Maria Puig Griessenberger (IP del projecte de recerca, i presidenta de l'IEE)	9:00 h	Primera sessió de comunicacions
10:00 h	Pausa-cafè	9:00 – 9:30 h. <i>Nous vestigis d'època visigòtica a la campanya d'Elna. Les aportacions recents de l'arqueologia preventiva</i> , per Jérôme Kotarba, Florent Mazlière i Assumpció Toledo (Inrap)	9:30 – 10:00 h. <i>Els Tamaris, un conjunt construït a l'època altmedieval al Vallespir (Prats-de-Molló-la-Prestat)</i> , per Florian Milesi i Manon Géraud (Inrap)
10:30 h	Primera sessió de comunicacions	10:00 h	Debat
10:30 – 11:00 h. <i>Bioarqueologia humana: condicions sanitàries i costums funeraris</i> , per la Dra. Bibiana Agustí (Insitu SCP)		10:30 h	Pausa-cafè
11:00 – 11:30 h. <i>El mobiliari domèstic i d'emmagatzematge als jaciments de Castelló</i> i Sant Joan Sescloses, per Joan Frigola i Anna Maria Puig		11:00 h	
11:30 – 12:00 h. <i>Els elements marmors tardoantics de Sant Joan Sescloses: estudi artístic i arqueomètric</i> , pel Dr. Jordi Oliver i la Dra. Marie-Claire Savin (ICAC-UAB)		11:00 – 11:30 h. <i>Tombes i necròpolis de l'antiguitat tardana fins a l'època altmedieval en els Pirineus Orientals: les aportacions de la recerca recent</i> , per Camille Mistretta Verfaillie (Service Archéologique Départemental des Pyrénées-Orientales)	
12:00 – 12:30 h. <i>El paleopaisatge i la geoarqueologia del territori a l'entorn de l'Estany de Castelló</i> , per Joan Solà i Pere Pons (Geoservei Projectes i Gestió Ambiental SL)		11:30 – 12:00 h. <i>Del domini gòtic a la conquesta franca a la Catalunya pirenaica: estratigrafia d'una transició</i> , per André Constant (Aix Marseille Univ, CNRS, LA3M, Aix-en-Provence)	
12:30 h	Debat	12:00 – 12:30 h. <i>Entre Spolia, importacions il·lunyanes i explotacions locals, la difícil aproximació als materials lítics arquitectònics de l'època medieval antiga en els Pirineus catalans</i> , per Michel Martzluft	
13:00 h	Pausa per dinar	12:30 h	Debat
14:30 h	Segona sessió de comunicacions	13:00 h	Pausa per dinar
14:30 – 15:00 h. <i>El jaciment tardoantic i medieval de Santa Margarida d'Empúries. Novetats de la recerca arqueològica</i> , pels Drs. Pere Castanyer, Marta Santos, Joaquim Tremoleda i Elisa Hernández (MAC-Empúries), i Marc Bouzas (UdG)		14:30 h	Segona sessió de comunicacions
15:00 – 15:30 h. <i>El vilatge visigot de Vilauba (Pla de l'Estany). Arquitectura i economia</i> , pels Drs. Pere Castanyer i Joaquim Tremoleda (GRAPE) i Joan Frigola (MACB)		14:30 – 15:00 h. <i>La vila medieval d'Orle a l'època altmedieval (Perpinyà)</i> , per Olivier Passarrius i Camille Mistretta Verfaillie (Service Archéologique Départemental des Pyrénées-Orientales), i Camille Broquet (arqueòloga independent: Perspectives)	
15:30 – 16:00 h. <i>Les possibilitats de la recerca documental com a complement a l'arqueològica</i> , pels Drs. Josep Maria Gironella i Elvís Mallorquí		15:00 – 15:30 h. <i>Novetats entorn de la dificultat per caracteritzar les ocupacions del segle VIII al Rosselló</i> , per Jérôme Kotarba (Inrap)	
16:00 h	Debat i conclusions	15:30 h	Debat i conclusions
16:30 h	Visita guiada	16:00 h	Visita guiada
	Sant Joan Sescloses (Vilanova de la Muga – Peralada) i Santa Maria de Castelló d'Empúries		La primitiva catedral d'Elna i a l'exposició permanent de sarcòfags del Musée Terrus (Elna)

PROGRAMA DETALLAT:

DIJOURS, 5 DE JUNY DE 2025, A PERALADA (CENTRE CULTURAL SANT DOMÈNEC)

8:30 h. Recepció i entrega de la documentació als participants

9:00 – 10:00 h. Conferència inaugural. *El projecte de recerca en arqueologia. Novetats en els jaciments del terme de la parròquia de Castelló*, per la Dra. Anna Maria Puig Griessenberger (IP del projecte de recerca i presidenta de l'IEE)

10:00 – 10:30 h. Pausa-cafè

10:30 – 12:30 h. Primera sessió de comunicacions

10:30 – 11:00 h. *Bioarqueologia humana: condicions sanitàries i costums funeraris*, per la Dra. Bibiana Agustí (Insitu SCP)

11:00 – 11:30 h. *El mobiliari domèstic i d'emmagatzematge als jaciments de Castelló i Sant Joan Sescloses*, per Joan Frigola i Anna Maria Puig

11:30 – 12:00 h. *Els elements marmoris tardoantics de Sant Joan Sescloses: estudi artístic i arqueomètric*, pel Dr. Jordi Oliver i la Dra. Marie-Claire Savin (Institut d'Arqueologia Clàssica-Universitat Autònoma de Barcelona)

12:00 – 12:30 h. *El paleopaisatge i la geoarqueologia del territori a l'entorn de l'Estany de Castelló*, per Joan Solà i Pere Pons (Geoservei Projectes i Gestió Ambiental SL)

12:30 – 13:00 h. Debat

13,00 – 14:30 h. Pausa per dinar

14:30 – 16:00 h. Segona sessió de comunicacions

14:30 – 15.00 h. *El jaciment tardoantic i medieval de Santa Margarida d'Empúries. Novetats de la recerca arqueològica*, pels Drs. Pere Castanyer, Marta Santos, Joaquim Tremoleda i Elisa Hernández (Museu d'Arqueologia de Catalunya-Empúries), i Marc Bouzas (UdG)

15:00 – 15:30 h. *El vilatge visigot de Vilauba (Pla de l'Estany). Arquitectura i economia*, pels Drs. Pere Castanyer i Joaquim Tremoleda (Grup de Recerca del Pla de l'Estany), i Joan Frigola (Museu Arqueològic Comarcal de Banyoles)

15:30 – 16:00 h. *Les possibilitats de la recerca documental com a complement a l'arqueològica*, pels Drs. Josep Maria Gironella i Elvis Mallorquí

16:00 – 16:30 h. Debat i conclusions

16,30 h. Visita guiada

Visita guiada als jaciments de Sant Joan Sescloses (Vilanova de la Muga – Peralada) i Santa Maria de Castelló d'Empúries, per l'equip del projecte

DIVENDRES 6 DE JUNY DE 2025, A ELNA (SALA JOAN FUSTER, ESPAI GAVROCHE)

8:30 h. Recepció

9:00 a 10:00 h. Primera sessió de comunicacions

9:00 – 9:30 h. *Nous vestigis d'època visigòtica a la campanya d'Elna. Les aportacions recents de l'arqueologia preventiva*, per Jérôme Kotarba (Inrap), Florent Mazière (Inrap) i Assumpció Toledo (Inrap)

9:30 – 10:00 h. *Els Tamarius, un conjunt construït a l'època altmedieval al Vallespir (Prats-de-Molló-la-Preste)*, per Florian Milesi (Inrap) i Manon Géraud (Inrap)

10:00 – 10:30 h. Debat

10:30 – 11:00 h. Pausa-cafè

11:00 – 11:30 h. *Tombes i necròpolis de l'antiguitat tardana fins a l'època altmedieval en els Pirineus Orientals: les aportacions de la recerca recent*, per Camille Mistretta Verfaillie (Service Archéologique Départemental des Pyrénées-Orientales, investigadora associada a l'UMR 5140 "Archéologie des Sociétés Méditerranéennes", Montpellier-Lattes)

11:30 – 12:00 h. *Del domini gòtic a la conquesta franca a la Calalunya pirenaica: estratigrafia d'una transició*, per André Constant (Aix Marseille Univ, CNRS, LA3M, Aix-en-Provence)

12:00 – 12:30 h. *Entre Spolia, importacions llunyanes i explotacions locals, la difícil aproximació als materials lítics arquitectònics de l'època medieval antiga en els Pirineus catalans*, per Michel Martzluff

12:30 – 13:00 h. Debat

13:00 – 14:30 h. Pausa per dinar

14:30 – 15:30 h. Segona sessió de comunicacions

14:30 – 15:00 h. *La vila medieval d'Orla a l'època altmedieval (Perpinyà)*, per Olivier Passarrius (Service Archéologique Départemental des Pyrénées-Orientales, Centre de recherche sur les Sociétés et Environnements en Méditerranée -CRESEM-, EA 7397, Université de Perpignan-Via Domitia), Camille Mistretta Verfaillie (Service Archéologique Départemental des Pyrénées-Orientales, investigadora associada a l'UMR 5140 "Archéologie des Sociétés Méditerranéenne", Montpellier-Lattes) i Camille Broquet (arqueòloga independent: Perspectives)

15:00 – 15:30 h. *Novetats entorn de la dificultat per caracteritzar les ocupacions del segle VIII al Rosselló*, per Jérôme Kotarba (Inrap)

15:30 – 16:00 h. Debat i conclusions

16:00 h. Visita guiada

Visita guiada al voltant de la primitiva catedral d'Elna i a l'exposició permanent de sarcòfags del Musée Terrus (Elna), per Camille Mistretta Verfaillie, Olivier Passarrius i Michel Martzluff

La jornada del 5 de juny a Peralada es pot visionar al següent enllaç del canal Youtube:

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLPnR45EkgOo-Trono7Mh2nhWWFNnyLtxo>

La jornada del 6 de juny a Elna es pot visionar al següent enllaç del canal Youtube: <https://www.youtube.com/live/OC09jucg7oQ>

Per a més informació: <https://iee.cat/v-cect-5-i-6-de-juny/>. L'activitat va comptar amb un total de 55 persones inscrites. La inscripció era lliure i gratuïta.

VIII Repensem l'Empordà

El dissabte 25 d'octubre, a l'Auditori del Museu de l'Empordà, va tenir lloc la celebració del VIII Repensem l'Empordà, enguany dedicat al tema *Repensem Figueres*.

“L'any 1874 els figuerencs van estar immersos de ple en la Tercera Guerra Carlina; ja que les partides del general carlí Francesc Savalls, que dominaven la major part de la comarca, volien conquerir la vila i el castell. Figueres va reforçar les muralles que encerclaven la vila i que comptaven amb 14 torres de defensa (la Torre Gorgot o "Torre Galatea" és l'única que es conserva actualment, encara que molt reformada). La matinada del 28 de maig de 1874 les tropes carlines van atacar Figueres però, malgrat la manca de col·laboració de la guarnició de la Fortalesa de Sant Ferran, els vilatans van aconseguir rebutjar l'atac i els carlins es van retirar. Gràcies a l'heroïna defensa de la vila contra els carlins, el rei Alfons XII d'Espanya va donar, el 28 d'octubre de 1875, el títol de ciutat a Figueres. Un cop acabada la guerra, els figuerencs van enderrocar definitivament les muralles que l'havien tornat a encerclar”.²

Aquestes dades històriques són les que varen portar a organitzar aquesta activitat, dins els actes de commemoració del 150è aniversari de l'atorgament del títol de ciutat a Figueres.

Des d'aquesta data, la capital de l'Alt Empordà, que ha estat ciutat de referència i capdavantera a la comarca, està immersa en una situació que l'ha portat a canvis substancials, tant en aspectes culturals, socials, educatius, econòmics... Diverses veus se'n fa ressò, sovint de manera partidista i derrotista, tot posant en qüestió el valor i les possibilitats dels seus actius. Són molts els temes candents que són d'interès dels ciutadans de Figueres, els quals es va considerar necessari de ser plantejats des d'una perspectiva plural i neutra.

² <https://ca.wikipedia.org/wiki/Figueres>

L'interès de l'activitat va ser el de revisió de la història de la ciutat, de la seva evolució en el temps, i també de discussió sobre les directrius que s'han seguit fins a dia d'avui, per, finalment, debatre i avaluar línies de futur, lluny de qualsevol interès polític o de partit, centrades en l'interès i les necessitats dels ciutadans que hi viuen, treballen o la visiten.

REPENSEM L'EMPORDÀ
REPENSEM FIGUERES

FIGUERES
Dissabte, 25 d'octubre de 2025
Auditori del Museu de l'Empordà - Figueres

L'any 1874, els figuerencs van estar immersos de ple en la Tercera Guerra Carlina. Les partides del general carlí Francesc Savalls, que dominaven la major part de la comarca, volien conquerir la vila i el castell. Gràcies a l'heroica defensa per part dels vilatans, mancats de suport per part de la guarnició de la fortalesa de Sant Ferran, el rei Alfons XII els va premiar tot donant a Figueres el títol de ciutat. Això succeïa el 19 d'octubre de 1875, ara fa 150 anys.

Des d'aquesta data, històrica, Figueres, que ha estat ciutat de referència i capdavantera a la comarca, avui està immersa en una situació que l'ha portat a canvis substancials, tant en aspectes culturals, com socials, educatius, econòmics... Diverses veus se'n fan ressò, sovint de manera partidista i derrotista, tot posant en qüestió el valor i les possibilitats dels seus actius.

Són molts els temes candents que són d'interès dels ciutadans de Figueres, que necessiten ser plantejats des d'una perspectiva plural i neutra, com proposa el Repensem d'enguany.

L'interès de l'activitat és el de revisió de la història de la ciutat, de la seva evolució en el temps, i també de discussió sobre les directrius que s'han seguit fins a dia d'avui, per, finalment, proposar un enfoc de futur, lluny de qualsevol interès polític o de partit, centrat en els interessos i les necessitats dels ciutadans que hi viuen, treballen o la visiten.

INSCRIPCIÓ abans del dijous 23 d'octubre
a l'adreça info@iee.cat

Amb el suport de:

Ajuntament de Figueres
 Diputació de Girona

BENVINGUDA
9.00h
Anna Maria PUIG. Presidenta de l'Institut d'Estudis Empordanesos

CONFERÈNCIA INAUGURAL: "El paisatge humà de Figueres. Lectura geogràfica d'un sistema urbà en construcció"
9.00-10 h
Javi MARTÍN UCEDA. Doctor en geografia, urbanista i investigador

PAUSA-CAFÈ
10.00-10.30 h

TAULA NÚM. 1
COHESIÓ SOCIAL I FORMACIÓ PER LA FIGUERES DE 2050
10.30-12.00h
Marina CASADEVALL CRESPO. Cap d'estudis de l'Escola d'Adults CFA Maria Verdagué
Helena CORTADA SUÉS. Llicenciada en Física. Professora de matemàtiques i directora de l'INS Cendrassos
Xavier ROURA MASÓ. President de Càritas Alt Empordà Interior
Oriol TURRÓ GARRIGA. Universitat de Girona | Institut de Recerca Glòria Compte - Fundació Salut Empordà
Taula moderada per Montse PARADA SOLER. Doctora en farmàcia

TAULA NÚM. 2
ESPAI D'UNA CAPITALITAT RENOVADA
12.00-13.30h
Carme BOSCH ARAUZ. Arquitecta, membre de la Comissió tècnica de la IAEDEN
Itziar CARRERA GARCIA DE CORTAZAR. Arquitecta
Miquel ROIG CASADEMONT. Comerciant
Ricard SAYERAS QUERA. Empresari i president del Patronat de la Catequística
Taula moderada per Santi COLL GOSA. Periodista

CLOENDA
13.30h

PROGRAMA

9.00h. BENVINGUDA

Anna Maria PUIG. Presidenta de l'Institut d'Estudis Empordanesos

9.00-10.00 h. CONFERÈNCIA INAUGURAL: “El paisatge humà de Figueres. Lectura geogràfica d’un sistema urbà en construcció” (45’ i 15’ debat)
Javi MARTÍN UCEDA

10.00-10.30 h. PAUSA-CAFÈ

10.30-12.00h. TAULA NÚM. 1: COHESIÓ SOCIAL I FORMACIÓ PER LA FIGUERES DE 2050 (60’ i 30’ debat)

Participants:

Marina CASADEVALL CRESPO

Helena CORTADA SUÉS

Xavier ROURA MASÓ

Oriol TURRÓ GARRIGA

Moderadora: Montserrat PARADA SOLER

12.00-13.30h. TAULA NÚM. 2: ESPAI D’UNA CAPITALITAT RENOVADA (60’ i 30’ debat)

Participants:

Carme BOSCH ARAUZ

Itziar CARRERA GARCIA DE CORTAZAR

Miquel ROIG CASADEMONT

Ricard SAYERAS QUERA

Moderador: Santi COLL GOSA

13.30h. CLOENDA

Les jornades estan gravades i es poden seguir al canal Youtube de l’IEE:
https://www.youtube.com/playlist?list=PLPnR45EkgOo_6gPxVz8y0msCmkdcHCrdp

Per a més informació: <https://iee.cat/repensem-lemporda-25-doctubre/> La inscripció va ser lliure i gratuïta, i va comptar amb poc més de 70 inscrits.

Premis de recerca de batxillerat

El 23 de març de 2025 es tancava el termini de presentació dels treballs de recerca de batxillerat per les següents convocatòries:

- XXIV Premi Albert Compte a treballs de recerca d’humanitats i ciències socials

- XXXV Premi Josep M. Álvarez a treballs de recerca de medi ambient i natura
- IV Premi Fàtima Bosch a treballs de recerca de ciències

A PREMIS JUVENILS DE TREBALLS DE RECERCA DE BATXILLERAT 2025

XXIV Premi Albert Compte
a treballs de recerca d'humanitats i ciències socials

XXXV Premi Josep M. Álvarez
a treballs de recerca de medi ambient i natura

IV Premi Fàtima Bosch
a treballs de recerca de ciències

Les diferents institucions que organitzen aquests premis pretenen posar de relleu i homenatjar la figura d'uns professors, molt vinculats a la ciutat de Figueres, que, des dels seus respectius camps, mereixen un reconeixement per la seva tasca docent entre els joves. Amb el premi a la Dra. Bosch, l'ACDIC també vol retre homenatge a totes les professores de secundària que, a causa del seu gènere, no van poder exercir la docència a l'Alt Empordà fins l'any 1932.

Convocatòria i organització dels premis:

Institut d'Estudis Empordanesos

iaeden
SALVEM L'EMPORDÀ

ACDIC
Associació Catalana per a la Divulgació Científica

Amb la col·laboració de:

Ajuntament de Figueres

INS Ramon Muntaner
creu de sant Jordi

Cercle Sport Figuerenc

GRUP PADR SA

ROURA

L'organització dels premis es convoca, de forma conjunta, entre l'Institut d'Estudis Empordanesos (IEE) i la Institució Alt Empordanesa per a la Defensa i l'Estudi de la Natura (IAEDEN), i, des de l'any 2022, també amb l'Associació Catalana per la Divulgació Científica (ACDIC). Les diferents entitats, amb aquests premis, volen posar de relleu i homenatjar la figura d'uns professors, molt vinculats a la ciutat de

Figueres, que, des dels seus respectius camps, mereixen un reconeixement per la seva tasca docent entre els joves. Amb el premi Fàtima Bosch, l'ACDIC també vol retre homenatge a totes les professores de secundària que, a causa del seu gènere, no van poder exercir la docència a l'Alt Empordà fins l'any 1932.

Els treballs presentats al Premi Albert Compte se centren en temàtiques relacionades amb la Geografia, la Història i l'Art, ciències socials, en general, dins l'àmbit empordanès. Els treballs presentats al Premi Josep Maria Álvarez corresponen a temes relacionats amb la natura i el medi ambient, mentre que els treballs presentats al Premi Fàtima Bosch s'inscriuen en el camp de les Ciències, entre aquestes la Química, la Física i la Biologia.

Per a cadascun dels premis es va constituir un jurat format per especialistes de les diferents matèries i docents, i el veredictes es va emetre el dia 25 d'abril, en el marc de les celebracions de la diada de Sant Jordi, en un acte obert a tot el públic, a l'auditori Narcís Monturiol del Cercle Sport Figuerenc.

Pel que fa als premis Albert Compte, que atorga l'IEE, aquest any va resultar guanyador el treball de Laia Guillaumes Morillo, *Juan Núñez, vida i obra*, de IES Ramon Muntaner de Figueres. Els accèssits foren per Aniol Pibernat Lázaro, de l'IES Ramon Muntaner de Figueres, amb el treball *La història de la ràdio a Figueres*; i Eloi Mateo Van Heuvelen, de l'IES Manresa SIS, amb el treball *De poble pesquer a poble turístic*.

Els premis compten amb el suport de l'Ajuntament de Figueres, l'INS Ramon Muntaner de Figueres, el Cercle Sport Figuerenc, el Grup Padrosa i l'empresa Ceres Roura de Figueres.

Per a més informació: <https://iee.cat/premis-de-recerca-de-batxillerat-2025/> i <https://iee.cat/premiats/>.

150è aniversari de la mort de Pep Ventura

Al final de l'acte d'entrega de premis de recerca de batxillerat, i en el marc dels actes de celebració del 150è aniversari de la mort de l'il·lustre compositor, l'IEE va organitzar la interpretació de la sardana "Per tu ploro", per part de la coral l'IES Alexandre Deulofeu de Figueres.

Montserrat Mauné, presidenta del Foment de la Sardana, va presentar l'acte, i va fer remembrança de l'autor i de l'origen i la història d'aquesta sardana.

Col·laboracions amb altres organismes i entitats

L'IEE ha seguit donant suport als organismes i les entitats que s'han adreçat a nosaltres sol·licitant-lo, sempre d'acord amb les possibilitats i els objectius de la nostra entitat. Algunes d'aquestes propostes ens han arribat simplement per correu i s'han respost previ consens dels membres de la junta. S'ha respost a les peticions de:

- Col·laboració amb el Centre Excursionista Empordanès, en el marc de les activitats del seu 60è aniversari, en la presentació de l'*Arxiu Sonor d'Alexandre Deulofeu*, de l'any 1975 -document digitalitzat per l'Arxiu Municipal de Girona-, el dijous 20 de febrer a l'auditori del Cercle Sport Figuerenc
- Col·laboració en l'organització de la *13ena Pujada a Sant Pere de Rodes*, celebrada el 4 de maig. Aquesta activitat es fa des de l'Agència Catalana del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya, amb el recolzament de diferents ajuntaments i entitats de la zona
- Participació a la taula de treball per al desenvolupament del nou *Pla Estratègic Educatiu dels Museus Dalí*, organitzada per la Fundació Gala-Salvador Dalí el dia 28 d'abril, amb l'objectiu establir les línies d'acció per a un projecte educatiu innovador i de qualitat per als pròxims anys
- Suport a la iniciativa de la Universitat Catòlica de València i de la Universitat de Girona de celebració d'un congrés dedicat a Ramon Muntaner per commemorar els *700 anys de l'inici de la redacció de la Crònica* (20 de maig del 1325), celebrat a València del 14 de maig

- Col·laboració en la presentació del concert i CD dedicat a l'obra del **compositor vuitcentista empordanès Camil Ysern**, celebrat el divendres 20 de juny a l'auditori del Cercle Sport Figuerenc. La tasca recuperació d'aquest llegat musical ha estat liderada pel músic figuerenc Carles Coll
- Assistència a la trobada convocada per Ràdio Arrels per tal de debatre el **futur de la ràdio en català a Catalunya Nord**, celebrada a Perpinyà el 26 de juny
- Col·laboració en la III Jornada de Periodisme i Exili, dedicada a **L'exili dels periodistes: el silenci d'una nació**, organitzada per la Càtedra Hipòlit Nadal i Mallol de Revistes en Català de la Universitat de Girona, dirigida per Lluís Costa, pel dia 27 de juny a l'Espai Port. Moll d'en Balleu, a El Port de la Selva
- Col·laboració en la presentació tècnica i concert, a càrrec de Joaquim Agulló i Jordi Campos, i la cobla La Principal del Llobregat, respectivament, sobre **Les dues barítones**, el dissabte 20 de setembre a l'auditori del Cercle Sport Figuerenc
- Suport econòmic al Centre d'Art i Cultura ARBAR, ubicat a La Vall de Santa Creu, per la publicació del cinquè volum del llibre de dones poetes contemporànies **Baix Continu 2025**.
<https://www.arbar.cat/ca/baix-continu/2025-cicle-de-poesia-contemporania-baix-continu/>
- Suport econòmic a l'Associació Empordanesa de Música Popular i Tradicional (AEMPiT), per la publicació del llibre **El cançoner de Lladó i Navata**, presentat el 29 de maig a Olot i el 22 de juny al teatre El Sindicat de Lladó
- S'han avalat els següents projectes de recerca: **Prevalença i grau d'infestació d'un paràsit trematode i efectes sobre les poblacions de fartet de la Pletera**, de Michael Butler Margalef; **La crítica literària de Maria Gràcia Bassa a la revista Ressorgiment**, de Laia Bertran Genovès, i **Estudi tipològic i comparatiu dels dos alabastrons d'alabastre calcíic localitzats a Empúries**, de Mar Sánchez Hernández, presentats a la candidatura de Beques de Recerca Francesc Eiximenis 2025, convocada per l'Institut Ramon Muntaner i la Diputació de Girona
- Aval al projecte de recerca **El subdialecte gironí: desdialectalització en la parla col·loquial i permeabilitat en l'estàndard**, d'Helena Borrell Carreras, presentat a la X Beca Joan

Veny 2025, que convoca l'Institut Ramon Muntaner amb el suport de la Generalitat de Catalunya

- Suport al projecte ***Inventari digital de monuments i commemoracions de les guerres carlines***, presentat a la convocatòria Ajuts a la recerca Creu Casas Sicart 2025, del qual és investigador principal el Dr. David Cao Costoya
- Resposta a les peticions d'informació per part del Museu Nacional d'Art de Catalunya en els continguts de l'exposició que s'inaugurarà l'any 2026 sobre el ***Monestir de Sant Pere de Rodes***
- Jurat de la ***IV Beca d'Investigació Eduard Puig Vayreda***, que convoca el Consell Regulador de la DO Empordà per a dotar un projecte d'estudi relacionat amb el món del vi a l'Empordà
- Jurat a la convocatòria de la beca de recerca ***Ciutat de Figueres 2025***
- Representació a la ciutat de Figueres en la ***Comissió del Nomenclàtor*** i el ***Comissionat per a la memòria històrica de la ciutat***

Projectes de recerca

Projecte de recerca en arqueologia

L'any 2025 correspon a la darrera anualitat del projecte quadriennal de recerca en matèria d'arqueologia “*La villa Castilione i la domus Sanctae Mariae Virgini Christi en el territorio o pagus petralatense. La població altmedieval a l'entorn de l'estany de Castelló*” (2022-2025), encapçalat per l'IEE i redactat per la seva investigadora principal i presidenta Anna Maria Puig. El projecte compta amb la participació d'un equip multidisciplinari d'especialistes en diferents matèries, la major part dels quals ja varen formar part de l'equip de l'anterior quadriennal: *La fundació de la parròquia de Santa Maria de Castelló d'Empúries (Alt Empordà). L'evolució dels edificis culturals (segles VIII-XV)* (2018-2021).

Aquest projecte es va presentar l'11 de febrer de l'any 2022 i fou aprovat el 21 de juny següent pels tribunals avaluadors de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i la Subdirecció General del Patrimoni Arquitectònic, Arqueològic i Paleontològic (ARQ001SOL-146-2022 / 437 CU00050). A més del finançament del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, el projecte compta, en les seves diverses fases, amb el suport econòmic dels ajuntaments de Castelló d'Empúries, Pedret i Marzà, i Peralada, i la col·laboració del Museu d'Història de Catalunya i l'Institut Ramon Muntaner (IRMU). La col·laboració amb l'Ajuntament de Castelló d'Empúries es va formalitzar mitjançant conveni signat el 15 de desembre de 2022.

En el darrer any del quadrienni s'han inclòs les següents actuacions:

- Campanya d'excavació al jaciment de Sant Joan Sescloses (Vilanova de la Muga, Peralada), a càrrec de l'equip d'arqueòlegs del projecte, que ha aportat dades interessants sobre l'evolució constructiva de l'edifici. Per l'església preromànica, s'han reconegut la planta i les dimensions de l'església. S'ha localitzat la porta d'entrada i els graons d'accés a l'interior de l'edifici romànic, així com el nivell de paviment de l'època. De l'edifici gòtic, s'ha identificat l'emplaçament del cementiri, que ja estaria en funcionament entre els segles XIII i XIV al costat oest i nord de l'església, i

l'existència de vasos funeraris dins l'edifici, a més d'unes reformes fetes a l'església entorn del primer terç del segle XV. També s'han identificat unes reformes importants produïdes abans de mitjan segle XVII o, com a molt aviat, a les darreres dècades del segle XVI, que varen elevar el paviment uns 70 cm i que varen suposen un canvi en la porta i els graons interiors, i en l'accés al campanar, a més del recreixement de l'església. Finalment, les reformes barroques, que varen comportar la construcció d'una nova porta en el lloc de la romànica, d'un nou paviment i la construcció d'un cor elevat, que va substituir l'accés anterior al campanar, que també es va modificar

- El mateix equip d'arqueòlegs ha procedit a fer una prospecció toponomàstica antiga del territori, i de les localitzacions d'aquesta en la documentació, que s'ha servit de la recerca documental i paleomorfològica realitzada al llarg del projecte. En aquest estudi s'han situat els jaciments arqueològics que es coneixen a l'arxiu SIG del projecte, i s'ha fet una relació detallada dels diferents topònims medievals: els d'entitats de població, i els orònims, hidrònims i hodònims, en aquest darrer indicant les poblacions que comunicaven segons els diferents marges de l'Estany, tot això amb el suport de les planimetries antigues i la fotografia aèria
- La Dra. Bibiana Agustí Farjas ha completat la darrera fase d'estudi de les restes humanes procedents d'antigues excavacions a jaciments de la zona, en concret, les de les necròpolis parroquials de Sant Bartomeu de Peralada, de Santa Creu de Rodes (Port de la Selva) i de Can Norat (Pau), i les dels monestirs de Sant Pere de Rodes (Port de la Selva) i Sant Quirze de Colera (Rabós). Paral·lelament, d'aquestes necròpolis i de les dels jaciments del projecte (Santa Maria de Castelló i Sant Joan Sescloses), s'ha procedit a extreure un total de 18 mostres per datació per ^{14}C , una de les quals s'ha hagut de completar sobre la fracció mineral (bioapatita)
- 15 de les mostres de les necròpolis de Santa Maria de Castelló i Sant Joan Sescloses s'han enviat al laboratori de l'Institut de Biologia Evolutiva (IBE, CSIC-UPF), on s'estan processant per a fer l'estudi paleogenètic d'aquesta població. Aquest estudi va a càrrec de les Dres. Aida Andrades Valtueña, del Max Planck Institute for Evolutionary Anthropology, Department of Archaeogenetics (Leipzig, Alemanya), i Vanessa Villalba Mouco, de l'esmentat Institut de Biologia Evolutiva. En cas que s'arribi a un acord favorable, la resta de mostres dels esmentats cementiris, que sumen un total de poc més de 130, es podran incloure en el projecte de l'Agencia Estatal de Investigación Nacional que porta per títol "aGEN-DALUS: ancient genomics of Al-Andalus" (PID2023- 148718NA-I00)
- S'ha fet la darrera fase d'estudis documentals, aquesta a càrrec d'Ariadna Comas, que s'ha centrat en el buidat de les visites pastorals a l'església de

Sant Joan Sescloses fetes al llarg del segle XIV i primera meitat del XV, que es conserven a l'Arxiu Diocesà de Girona

- L'equip format pel Dr. Jordi Oliver Vert, historiador de l'Art, i la Dra. Marie-Claire Savin de la Unitat d'Estudis Arqueomètrics de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC), dirigida per Anna Gutiérrez Garcia-Moreno, amb la col·laboració de la Dra. Isabel Rodà Llanza, ha continuat en l'estudi d'un nou fragment de marbre d'un sarcòfag paleocristià trobat a Sant Joan Secloses, a més d'un fragment de frontal d'un possible altar o retaule d'alabastre d'època medieval o moderna, pintat
- S'ha completat la darrera fase de recerca geoarqueològica i del paleopaisatge del territori, a càrrec dels geòlegs Joan Solà Subiranas i Pere Pons Mir, de Geoservei SL. Aquesta ha consistit en el tractament dels resultats i la presentació de l'informe corresponent. Per completar l'anàlisi microscòpica de les fàcies sedimentàries i mostres paleontològiques preses, s'han datat, per ¹⁴C, un total de 19 mostres de carbons vegetals, al laboratori Ciram de Martillac (França)
- S'ha portat a terme la darrera fase d'introducció de dades a l'arxiu SIG, i la de digitalització 3D de 2 peces procedents del jaciment de Sant Joan Sescloses, imatges que es publiquen al compte de Sketchfab de l'IEE, que té enllaç al web de l'entitat: <https://iee.cat/recerca-arqueologica-2022-2025/> D'aquestes tasques se'n ocupa Pau Castillo Surià, de SURCAST. Tecnologia aplicada al patrimoni

Presentació del projecte de recerca i donació d'un fragment de sarcòfag paleocristià

El dimarts 1 de juliol, a les 11h, a l'auditori del Cercle Sport Figuerenc, es varen presentar a la premsa i al públic en general, els resultats dels treballs arqueològics realitzats al jaciment de Sant Joan Sescloses, en el marc de l'esmentat projecte de recerca “*La villa Castilione i la domus Sanctae Mariae Virgini Christi en el territorio o pagus petralatense. La població altmedieval a l'entorn de l'estany de Castelló*” (2022-2025).

La presentació va comptar amb la presència de Maite Miró, Cap del Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya; Miquel Brugat, alcalde de l'Ajuntament de Peralada, Josep Maria Gironella, regidor de Cultura de l'Ajuntament de Castelló; Anna Maria Puig, investigadora principal del projecte i Bibiana Agustí, arqueoantropòloga del projecte.

A continuació es va procedir a la signatura de donació a l'IEE d'un notable fragment de sarcòfag paleocristià de marbre, recuperat en aquesta capella entorn dels anys 40 del segle passat, amb la finalitat que es pugui completar el seu estudi. El fragment fins aleshores havia estat custodiat per la família que l'havia conservat. Un cop finalitzat l'estudi, l'Institut d'Estudis Empordanesos farà el dipòsit definitiu del fragment en el lloc en què el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya estimi més adient per tal que pugui ser degudament exposat, juntament amb els altres fragments de la mateixa procedència que han estat trobats durant els treballs arqueològics al jaciment.

Per a més informació: <https://iee.cat/presentacio-del-projecte-de-recerca/> i <https://iee.cat/donacio-de-la-familia-de-genover-illa-juliol-2025/>.

Presentació del projecte sobre la memòria democràtica

El dissabte 27 de desembre de 2025, a les 11h, va tenir lloc, a la Sala d'Actes de Sant Domènec de Peralada, la presentació del projecte *De la República a la Dictadura. Transformacions socials, violència i repressió a Peralada i Vilanova de la Muga*, l'historiador Jordi Vives Faig. Aquest projecte va ser presentat per l'IEE a la convocatòria de subvencions, en règim de concurrència, a projectes d'activitats commemoratives, de recerca i de difusió de la memòria democràtica i de posada en valor i difusió del patrimoni memorial de Catalunya, convocada pel Memorial Democràtic. La iniciativa ha rebut el suport del Museu Memorial de l'Exili i l'Ajuntament de Peralada.

A la presentació es varen donar a conèixer els resultats de la recerca i unes pròximes activitats previstes per l'autor. Es tracta d'una investigació inèdita i rigorosa sobre la repressió i la transformació política i social d'aquestes dues localitats empordaneses durant els anys trenta i quaranta del segle XX. Mitjançant l'anàlisi de fonts documentals, arxivístiques i orals, el projecte contribueix al coneixement científic i objectiu del passat recent, alhora que posa en valor la memòria de les víctimes de la repressió i fomenta la transmissió social d'aquest llegat històric, a l'hora que ajuda a preservar la memòria

col·lectiva de la comunitat. Aquesta recerca ha buscat la participació també de la comunitat investigadora, establint un diàleg constant i un treball conjunt que ha permès contrastar els resultats obtinguts amb els estudis previs i les aportacions d'altres professionals del sector.

DE LA REPÚBLICA A LA DICTADURA

**PRESENTACIÓ DELS RESULTATS DE LA RECERCA
I PRÒXIMES ACTIVITATS**

**Dissabte
27 de desembre
a les 11h
Sala d'actes de
Sant Domènec**

Anna Maria Puig Griessenberger,
presidenta de l'Institut d'Estudis
Empordanesos

Jordi Vives Faig,
historiador responsable del projecte

 Institut d'Estudis
Empordanesos

 memorial
democràtic

 MUM/E
Museu Memorial
de l'Exili

 AJUNTAMENT
DE PERALADA

L'acte va comptar amb una gran assistència de públic, entre el qual hi foren presents els familiars de víctimes, veïns i veïnes, i especialistes, tots ells una peça clau en el decurs de la investigació.

Més informació a l'enllaç: <https://iee.cat/presentacio-de-la-recerca-27-de-desembre/#>

Funcionament intern

A nivell d'**administració** de l'entitat, el mes d'octubre ha finalitzat el contracte amb l'administrativa Anna Sais Puigarnau, que va començar el mes setembre de l'any 2021, i que ha estat substituïda, a l'espera de resoldre el relleu, per Maria Barceló Puig. S'ha seguit comptant amb la col·laboració de la **voluntària** Núria Sagner, que enguany ha realitzat, sobretot, tasques de catalogació de la biblioteca pròpia de l'IEE, d'ordenació de l'arxiu fotogràfic del Sr. Francisco de Quiroga Trujillo, d'organització del fons de reserva de publicacions, del que porta l'inventari al dia, i s'ha ocupat de la tramesa per correu dels Annals de 2025.

A nivell de seccions, no hi ha hagut canvis respecte dels que es varen aprovar en l'assemblea de l'any 2025.

L'IEE ha renovat la seva inclusió al **Cens d'entitats de foment de la llengua catalana**, el que ha permès seguir presentant a l'Agència Tributària el model 993, que correspon a la declaració informativa relativa a les deduccions autonòmiques en l'impost sobre la renda de les persones físiques per donacions a aquesta mena d'entitats que fomenten l'ús de la llengua catalana. Representa que els socis es poden deduir la quota que es paga a l'entitat de la quota íntegra resultant en la declaració.

Per tal de poder, en un futur, declarar l'IEE com **associació d'utilitat pública**, ja s'ha posat en marxa el nou programa de comptabilitat (Contafact) a través de la Gestoria Albert de Figueres.

Biblioteca / arxiu

Enguany s'ha continuat treballat amb el fons de la biblioteca pròpia de l'entitat, la catalogació de la qual va començar la bibliotecària Maria Perxés, i que en els darrers temps ha anat a càrrec de la Sra. Yolanda Alcalá, diplomada en Biblioteconomia i Documentació, Biblioteques especialitzades. Enguany s'han catalogat un total de 200 llibres de les noves adquisicions de la biblioteca, tasca en la que s'ha comptat amb el

suport de la voluntària Nuri Saguer, que també ha posat al dia el sistema de catalogació antic, que suposa canviar els teixells de tots els llibres. La voluntat és poder fer accessible aquesta biblioteca i traslladar-la a la seu que l'IEE té al Cercle Sport Figuerenc, al carrer d'en Monturiol.

S'ha revisat i completat la catalogació del *Fons Fotogràfic del Sr. Francisco de Quiroga Trujillo*, que fou donat a l'IEE per la seva dipositària, la Sra. Ana de Quiroga Trujillo, el 29 de setembre de 2022, i que va ingressar el mes de gener de 2024. Aquesta feina s'ha fet amb el suport de l'arxivera Marisa Roig Simon, vocal de l'IEE, que ha guiat el sistema de catalogació adequat per les més de 5.000 fotografies del fons, alhora que ha orientat sobre el material de conservació a adquirir per tal de conservar correctament els diferents tipus de materials fotogràfics que té. S'ha ocupat de portar a terme la catalogació i el treball de col·locar les diferents imatges en els sobres i carpetes/contenidors de conservació la voluntària Nuri Saguer. Feta aquesta feina, el volum de fotografies ja es podrà digitalitzar.

Nombre de socis

Quant al **nombre de socis**, aquest any s'ha seguit amb la depuració d'alguns errors sobre baixes no comunicades per defunció o per impagament. Després d'això, el número total de socis és de 338, als que hem de sumar els 37 dels intercanvis.

Aquest any s'han produït:

10 altes (per ordre alfabètic): Antoni Gornals Vidal, Xavier Martí Ylla, Jordi Nicolau Aymar, Sebastià Oliveras Duran, Enriqueta Quer Garriga, Jaume Roca Verdager, Joan Manel Soldevila Albertí, Oriol Turró Garriga, Esteve Valentí Ventura i Almodis Ferrer Alsina.

8 baixes (per ordre alfabètic):

Voluntària: Narcís Amich Raurich, Teresa Fàbrega Guri (Gràfiques Trayter) i Jaume Puigredon Boixadera.

Per defunció: Josep Corominas Gener, Enric Oliva Callís, Arcadi del Pozo i Pujol de Senillosa, Vicenç Tomàs Espí i Maria Àngels Vayreda Barnadas.

Baixes a sotmetre a l'assemblea, per impagament: Xavier Brau Rius, Agnès Lladó Saus, Pere Perxés Roura, Gentil Puig Moreno, Joan Quintana Novell, Gemma Roca Pallarès, Alexandre Tassis-Amat Pinós, Xandra Troyano Gontá, Josep Maria Valent Ferrer, Mario Zucchitello i la Societat Coral Erato.

Difusió i presència de l'entitat

Hem seguit essent presents en les celebracions anuals de Centres d'Estudis, com ara la *XXX Trobada de Centres d'Estudis Locals i Comarcals de les Terres de Girona*, reunió que enguany s'ha celebrat el dissabte 5 de juliol de Banyoles. També hem assistit a les 21a jornada del *Recercat. Jornada de Cultura i Recerca Local*, fetes a Montblanc entre els dies 8 i 11 abril.

L'IEE continua formant part de la *Comissió del Nomenclàtor* de l'Ajuntament de Figueres, que es va reunir els dies 15 de setembre i 3 de desembre, en aquesta ocasió per a debatre i aprovar, si s'escau, el nou Reglament d'honors i distincions de la ciutat de Figueres. L'IEE també forma part del consell municipal sectorial anomenat *Comissió per a la Memòria Històrica de la ciutat*, constituït el febrer de 2024, i que enguany s'ha reunit els dies 28 de març i 3 d'octubre.

Seguim presents, de manera activa, a les **xarxes socials**, a través del web <http://iee.cat/> -que recull la identitat, les notícies i tot el que genera l'entitat al llarg de l'any. Pel que fa a la pàgina de Facebook, <https://www.facebook.com/ieempordanesos/> -on es promocionen totes les activitats-, ens mantenim en els poc més de 1.600 seguidors. Des de l'any 2018 també som presents a Instagram, <https://www.instagram.com/ieempordanesos/>, amb 1.432 seguidors, i a X, <https://x.com/ieempordanesos?mx=2>, amb 787 seguidors, amb l'etiqueta #ieempordanesos. Pel que fa al canal de Youtube de l'IEE,

www.youtube.com/@institutestudisempordaneso8125, on hi ha 60 vídeos d'activitats penjades, es compta amb un total de 128 subscriptors.

Des del mes de març de l'any 2021 es penja una foto a la pàgina d'inici del web de l'IEE, **Coneix l'Empordà**, que es renova mensualment i que es reproduïx a la resta de xarxes socials, amb la voluntat de promocionar aquells racons patrimonials i paisatges de l'Empordà que poden d'interès. La participació és oberta a tothom. L'any 2025 s'ha comptat amb imatges de Xavi Laporta (gener), Ramon Boix (febrer), Francesc Guillamet (març), Manel Casanovas (abril i maig), Santi Coll (juny), Anna Maria Puig (juliol), Adela Geli (agost), Alfons Martínez (setembre), Joan Vera (octubre), Carme Huerta (novembre) i Ricard Sayeras (desembre). La foto de Xavi Laporta, amb més "m'agrada" a les xarxes socials de l'IEE, ha estat seleccionada per a ser portada dels *Annals*.

Major pes i importància, per a nosaltres, és la presència dels *Annals* a **RACO** (Revistes Catalanes amb Accés Obert). Raco ha integrat el seu catàleg dins el col·lectiu de les Universitats Catalanes. Això permet accedir directament des d'aquest catàleg al text complet dels articles.
<http://www.raco.cat/index.php/AnnalsEmpordanesos>

A nivell d'estadístiques, el sistema de gestió de les consultes a la revista és ara molt més sofisticat que abans, ja que des de l'estiu del 2022 s'hi ha incorporat el sistema Google Analytics 4. Quant al nombre d'usuaris actius i diferents que han visitat la revista el 2025, que són 6.548, el 70,39 % dels quals ho han fet per primera vegada, això en un total de 9.217 sessions (7.608 del territori espanyol, 1.046 de la Xina, 129 dels Estats Units i 120 França, el països més actius). Fins i tot determinen el número total de pàgines vistes pels usuaris, i l'edat i el gènere d'aquests.

El nou sistema també recull el nombre d'accessos des de determinades pàgines, a part de la de Raco, com ara la de Viquipèdia o d'altres pàgines d'indexacions, com dialnet o google scholar. Això permet veure la importància de que hi hagi referències als articles dels *Annals* sigui, per

exemple, en les referències dels articles de a Viquipèdia o millorant la seva presencia en els repositoris digitals.

Es pot saber quins són els articles més consultats i quins els més descarregats, fins i tot els resums més consultats.

Els més consultats:

1. *L'arqueologia grega a Empúries. Un discurs en construcció*, de Marta Santos
2. *La mineria a Colera, segles XIX-XX*, d'Albert Carrasco Llensa
3. *Notícia de Joan Marly, veí de Llançà*, de Xavier López Andrés

El més descarregats:

1. *L'arqueologia grega a Empúries. Un discurs en construcció*, de Marta Santos
2. *El camp de concentració de Figueres (1939-1942)*, de Josep Clara
3. *Els Templers a l'Empordà. La Comanda del Temple de Castelló d'Empúries*, de Miquel Pujol Canelles

Institut d'Estudis
Empordanesos

Estat de comptes de l'any 2025

INGRESSOS: 62.380,13 €	
QUOTES SOCIS	12.156,00 €
VENDA LLIBRES	138,41 €
AJUT ARXIU COMARCAL ALT EMPORDÀ PER FOTOGRAFIES PUBLICACIÓ	2.976,60 €
SUBVENCIONS	45.749,60 €
AJUNTAMENT DE FIGUERES _PAGAMENT FINAL SUBVENCIO 2024	1.940,15 €
AJUNTAMENT DE FIGUERES _PRIMER PAGAMENT SUBVENCIO 2025	18.610,70 €
AJUNTAMENT DE FIGUERES _1ER PREMI ALBERT COMPTE	400,00 €
AJUNTAMENT DE CASTELLÓ D'EMPÚRIES _CONVENI RECERCA	9.837,00 €
DIPUTACIÓ DE GIRONA _PENDENT 2024	1.436,08 €
DIPUTACIÓ DE GIRONA _ACTIVITAT 2025 (REPENSEM)	1.083,90 €
DIPUTACIÓ DE GIRONA _ACTIVITAT 2025 (VCECT)	1.573,82 €
DIPUTACIÓ DE GIRONA _ANNALS 56	2.767,61 €
IRMU _AP08/24 PAGAMENT FINAL (PENDENT 2024)	1.200,00 €
IRMU _AP04/25	2.187,90 €
IRMU _AC06/25 PRIMER PAGAMENT	691,87 €
IRMU _AR04/25 (assistència Recercat)	130,00 €
MEMORIAL DEMOCRÀTIC	2.944,00 €
RETORNS BANCARIS	180,00 €
DEVOLUCIONS INTERESSOS QUOTES SOCIS	357,55 €
CORRECCIONS NÒMINES	386,97 €
INGRESSOS EN METÀL·LIC	435,00 €
Quotes de socis	210,00 €
Venda de llibres	85,00 €
Pagament dinars VCECT	140,00 €

DESPESES: 74.873,90 €	
PUBLICACIONS	
ANNALS núm. 56	8.438,27 €
BARBARA SCHMITT (TRADUCCIONS ANGLÈS)	55,98 €
AUGUST REFANELL _CORRECCIÓ TEXTOS	1.114,00 €
PERE COMPTE _MAQUETACIÓ ANNALS	2.396,16 €
ALZAMORA GRÀFIQUES (IMPRESSIÓ)	3.596,79 €
CSUC RACÓ -2025	647,35 €
CSUC RACÓ -2024 (PENDENT)	627,99 €
AJUTS A PUBLICACIÓ A ARBAR PER BAIX CONTINU 2025	500,00 €
AJUTS A AEMPIT PER PUBLICACIÓ EL CANÇONER DE LLADÓ I NAVATA	500,00 €
ACTIVITATS	
VIII REPENSEM	2.639,26 €
CONFERENCIANT I MODERADORS	900,00€
PARTICIPANTS TAULES RODONES	1050,00 €
SECRETARIA	181,50 €

TRAMUNTANA TV (EMISSÓ STREAMING)	211,75 €
ESMORZAR VUIT ANGELICRUIX	296,01 €
V CONGRÉS DE L'ESPAI CATALÀ TRANSFRONTERER	3.176,50 €
CONFERENCIA I COMUNICACIONS	1.850,00 €
SECRETARIA	242,00 €
GRAVACIÓ JORNADES _TRAMUNTANA TV	254,10 €
ESMORZARS _DINARS	767,84 €
DESPLAÇAMENTS	23,37 €
PAPERERIA	39,19 €
PREMIS DE RECERCA DE BATXILLERAT	800,00 €
PROJECTE RECERCA	36.329,38 €
Excavació Sant Joan Sescloses	9.436,71 €
Selecció materials i anàlisis ¹⁴ C	17.145,00 €
Estudi elements marmoris	1.236,00 €
Estudi de la geomorfologia del territori	3.267,00 €
Introducció de dades a l'arxiu SIG	1.290,67 €
Models 3D	954,00 €
Preparació materials per edició d'un conte	3.000,00 €
PROJECTE RECERCA SOBRE LA GUERRA CIVIL	4.680,00 €
Estudi sobre Peralada i Vilanova de la Muga	4.680,00 €
QUOTES ENTITATS	
COORDINADORA DE CENTRES DE PARLA CATALANA	185,00 €
SUBMINISTRAMENS	
TELÈFON	896,45 €
LLUM	429,43 €
AIGUA	669,77 €
DESPESES DE FUNCIONAMENT	
COMUNITAT DE PROPIETARIS	182,60 €
IBI AJUNTAMENT DE FIGUERES (QUOTES PENDENTS i 2025)	970,82 €
GESTORIA ALBERT	1.589,40 €
PROGRAMA INFORMÀTIC	99,00 €
ARÇ COOP. SCCL. ENTITAT DE PREVISIÓ	326,54 €
CATALOGACIÓ BIBLIOTECA	1.180,00 €
MATERIAL DE CONSERVACIÓ PER L'ARXIU FOTOGRÀFIC	618,58 €
PAPERERIA	120,75 €
CERCLE SPORT _CESSIÓ ESPAI SEU IEE	250,00 €
NÒMINES PERSONAL	
NÒMINES	5.502,18 €
COTITZACIÓ SEGURETAT SOCIAL	2.116,32 €
DESPESES BANCÀRIES I IMPOSTOS	
SERVEIS BANCARIS	180,00 €
DESPESES BANCÀRIES DOMICILIACIÓ I DEVOLUCIÓ DE REBUTS	1.161,89 €
DESPESES EN METÀL·LIC	
DESPESES CAFETERIA CERCLE SPORT	81,40 €

TAXES EXCAVACIÓ	22,80 €
NACEX, ENVIAMENT	36,25 €
CÒPIES DE CLAUS	9,00 €
CERTIFICAT FNMT	16,94 €
PAPERERIA	20,00 €
DESPESES DIVERSES LOCAL I NADAL	101,41 €
CORREUS ENVIAMENT ANNALS	763,96 €

TOTAL INGRESSOS: 62.380,13 €
TOTAL DESPESES: 74.873,90 €
DIFERÈNCIA 2024: -12.493,77 €

INGRESSOS PENDENTS DE 2025: 14.778,12 €

- Subvenció OSIC: 9.837,00 €
- Subvenció Ajuntament de Figueres, segon pagament: 2.067,33 €
- Subvenció IRMU AC06/25: 200,00 €
- Subvenció IRMU Apub06/25: 1.008,63 €
- Ajut Ajuntament de Peralada (estudi Guerra Civil): 1.000,00 €
- Quotes de socis: 455,00 €
- Vendes llibres: 210,16 €

Saldo bancari disponible en finalitzar 2025: 15.701,24 €

Líquid disponible en metàl·lic: 417,13 €

Institut d'Estudis
Empordanesos

Proposta d'activitats per l'any 2026

Publicacions

Publicació dels *Annals*

Quant a publicacions, se seguirà amb l'edició del proper número dels *Annals*, el 57, sota la direcció de Pere Gifre, amb els diversos apartats de miscel·lània que conté la publicació. En aquests moments estan arribant els articles a publicar. Se seguirà tancant el termini de presentació dels treballs el mes de març, per tal de poder treure el llibre a temps.

Publicació digital

Està prevista la publicació del segon número de la revista digital FAT, que recollirà els continguts de les conferències del V Congrés de l'Espai Català Transfronterer: *Visigots i carolingis. Estudi poblacional i territorial*, celebrat el juny de l'any 2025. En aquests moments s'estan recollint els articles dels autors i es compta amb l'ajut econòmic de l'Institut d'Estudis Catalans, des de la seu de Perpinyà, pel disseny i la maquetació de la revista, que correspon a la seva participació en l'esmentat congrés.

Activitats

IX Repensem l'Empordà

Amb el títol complet d'*A cinquanta anys de la mort de Franco. Des de Figueres, balanç de l'Estat del benestar*, l'edició del Repensem que es proposa enguany se centra en fer una anàlisi sobre el punt en què es troba el model d'Estat del benestar, que fou implantat per l'Estat per tal de garantir unes adequades condicions de vida a tota la població. Les cobertures establertes en àmbits tals com l'educació pública, l'assistència sanitària i les prestacions socials (subsidis, pensions), anaven dirigides a beneficiar tots els ciutadans per tal d'evitar desigualtats entre aquests, tot assegurant unes mateixes oportunitats als individus.

Les anàlisis que s'han portat a terme per avaluar l'Estat del benestar i la seva evolució en els darrers anys a Catalunya i Espanya, en comparació amb altres països de la Unió Europea, posen en evidència una realitat que cal revisar per al futur. Es constata que el model existent ha de canviar per ajustar-se a les noves necessitats de la societat i a l'estructura de la població actual. Val a dir, també, que algunes de les polítiques que s'estan portant a terme no es resolen amb la rapidesa que caldria, ni estant arribant als beneficiaris o destinataris finals que les precisen, o que requereixen una revisió i una adaptació a la realitat social que vivim.

La responsabilitat enfront d'aquestes garanties no passa només per l'Estat, sinó també per les administracions autonòmiques i les administracions locals, amb les corresponents polítiques actives i nivells de prestacions. Els desafiaments actuals són elevats, fins al punt que posen en risc la sostenibilitat d'aquest model social davant de problemàtiques importants com ara els canvis en l'estructura poblacional i el desequilibri existent entre la població econòmicament independent i la dependent.

Malgrat aquest context general, no totes les poblacions experimenten les mateixes situacions. Les especificitats econòmiques i historicosocials poden predisposar a determinades ciutats a viure panorames més o menys complexos, que comporten un esforç suplementari per l'administració municipal. El cas de Figueres preocupa als seus habitants i és sovint objecte d'un debat públic de caire derrotista. Com a tancament de les activitats del 150 aniversari de l'atorgament del títol de ciutat (19 d'octubre de 1875), proposem fer aquesta anàlisi de la situació actual a la població, en particular, i a la comarca, en general, amb la voluntat de donar informació i plantejar solucions de futur en els següents àmbits: Serveis Socials, Sanitat i Ensenyament.

Es proposa una jornada organitzada en base a tres ponències, amb els següents ponents (encara per confirmar):

1. **Serveis socials:** Jesús Quiroga Martínez, Servei Públic d'Ocupació de Catalunya

2. **Sanitat:** Marina Geli Fàbrega, Fundació d'Estudis Superiors en Ciències de la salut-UVIC
3. **Ensenyament:** Xavier Bonal Sarró, catedràtic de Sociologia (UAB), Institut de Govern i Polítiques Públiques

Després de cada ponència s'obrirà un debat amb el públic assistent, que serà regulat per un moderador.

Proposta de temporització

- 9.00-9.45. Ponència sobre Serveis Socials
- 9.45-10.30. Debat

- 10.30-11.00. Pausa cafè

- 11.00-11.45. Ponència sobre Sanitat
- 11.45-12.30. Debat

- 12.30-13.15. Ponència sobre Ensenyament
- 13:15-14:00. Debat i cloenda

Projecte de Recerca en arqueologia

L'IEE s'ha presentat a la convocatòria 2026-2029 (CLT/3182/2025) per a projectes quadriennals de recerca en matèria d'arqueologia i paleontologia, amb el projecte *Iuxta stagnum Castilionis: l'evolució del poblament*. Es proposa prosseguir en la recerca iniciada en els dos anteriors quadriennals, pels anys 2018-2021 i 2022-2025, amb la participació d'un ampli equip d'investigadors, experts en diferents disciplines, complementàries a l'arqueologia. El projecte es va presentar el 28/09/2025, i encara es desconeix si serà aprovat i quin serà l'import de la subvenció atorgada per part del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Per això mateix, tampoc s'han pogut iniciar els tràmits del conveni de col·laboració amb l'Ajuntament de Castelló d'Empúries, com s'ha fet en les anteriors edicions. Sí que es compta amb la participació de l'IRMU, gràcies a les convocatòries d'ajuts a projectes de recerca; aquest 2026 ens hi hem presentat amb l'estudi *La població de la parròquia de Sant Joan Sescloses a la llum de la documentació medieval*, a càrrec d'Ariadna Comas.

Premis de recerca de batxillerat

En breu es convocaran els premis Albert Compte de l'IEE a treballs de recerca d'humanitats i ciències socials, en la seva XXV edició, juntament amb els dedicats a Josep Maria Álvarez per treballs de recerca en medi ambient i natura, en la seva XXXVI edició, i els dedicats a Fàtima Bosch, en la V edició, a treballs de recerca en ciències, convocats per l'Associació Catalana per la Divulgació Científica (ACDIC). Se seguirà amb el mateix calendari dels darrers anys, que s'ajusta al cicle educatiu dels estudiants.

Per tal de commemorar la 25ena edició dels premis, està prevista alguna celebració.

Col·laboracions amb altres organismes i entitats

Seguirem donant suport als organismes i les entitats que ens ho sol·licitin. Ara per ara han arribat les següents propostes a l'IEE, algunes de les quals estan pendents d'aprovar per part de la junta:

- S'ha aprovat el suport a la recerca ***Contribució del pastoralisme a la diversitat biocultural dels Països Catalans***, presentada a la convocatòria de l'any 2026 d'ajuts a projectes de recerca en el context local i comarcal per a personal docent i investigador de les universitats de la Xarxa Vives, ajut que convoca la Xarxa Vives d'Universitats i l'Institut Ramon Muntaner. La recerca presentada està encapçalada per membres de la Universitat de Barcelona, de l'Institut Botànic de Barcelona, del Centre d'Estudis de les Garrigues, del mateix Institut d'Estudis Empordanesos, del Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès, de l'Associació Cultural del Matarranya i de l'Institut Menorquí d'Estudis
- S'ha aprovat el suport al festival ***Nits d'art al Castell***, que tindrà lloc al Castell de Sant Ferran de Figueres entre els mesos d'agost i setembre de 2026. S'ha signat un conveni de col·laboració entre l'Associació d'Amics del Castell de Sant Ferran, La Funcional Teatre, el Cineclub Diòptria, el Casino Menestral, Agitart SCCL, Actiescola SLU i el mateix IEE
- S'ha sol·licitat la col·laboració amb La Cate per a la preparació del **centenari** de la publicació ***Vida Parroquial***, que serà l'any 2028.

La proposta ha arribat de la mà del seu president Ricard Sayeras i s'estan valorant quina forma es donarà a l'efemèride. Aquesta publicació i els seus continguts, de fet, es pot analitzar des de diversos punts de vista, com a un aparador històric de la nostra ciutat

- S'ha aprovat el suport econòmic al Centre d'Art i Cultura ARBAR per a la publicació del llibre de dones poetes contemporànies ***Baix Continu 2026***
- S'ha aprovat el suport econòmic a l'Associació Empordanesa de Música Popular i Tradicional (AEMPiT), per a la publicació del llibre ***El Cançoner de Maçanet, Tapís i Costoja***
- L'investigador Jordi Vives Faig ha sol·licitat a les entitats col·laboradores del projecte ***Transformacions socials, violència i repressió a Peralada i Vilanova de la Muga***, això és l'IEE, el Museu Memorial de l'Exili i l'Ajuntament de Peralada, el seguir trobant vies de col·laboració per a noves accions sobre el tema. Aquestes es traçaran en properes reunions
- Ens ha arribat la proposta de encapçalar el projecte ***La barítona: impuls, difusió i consolidació d'un nou instrument de la cobla***, per part de la família Agulló. Aquesta proposta planteja un programa integral orientat en generar nou repertori per a cobla amb barítona, facilitar la seva incorporació progressiva a les cobles i donar visibilitat pública a l'instrument, i reforçar el patrimoni musical empordanès. Se sol·licita que l'IEE concorri a la convocatòria d'ajuts per a la creació de públics per a la cultura de la Diputació de Girona

Difusió i presència de l'entitat

Seguirem essent presents allà on se'ns demani, sempre que s'ajusti als objectius i interessos de la nostra entitat, així com a les celebracions anuals de Centres d'Estudis, com són la ***Trobada de Centres d'Estudis Locals i Comarcals de les Terres de Girona*** i el ***Recercat. Jornada de Cultura i Recerca Local***, i de representació a la ciutat de Figueres en la ***Comissió del Nomenclàtor*** i al ***Comissionat per a la memòria històrica de la ciutat***.

**Institut d'Estudis
Empordanesos**

Pressupost per l'any 2026

CONCEPTE	DETALL CONCEPTE	INGRESSOS
QUOTES SOCIS	SOCIS 2026	14.000,00 €
SUBVENCIIONS	AJUNTAMENT DE FIGUERES (conveni anual)	21.000,00 €
	AJUNTAMENT DE FIGUERES- Premis Albert Compte	400,00 €
	DIPUTACIÓ DE GIRONA-edicions	3.500,00 €
	DIPUTACIÓ DE GIRONA-activitats	3.000,00 €
	IRMU - publicacions	1.500,00 €
	IRMU - activitats	1.500,00 €
	AJUNTAMENT DE CASTELLÓ D'EMPÚRIES-projecte	10.000,00 €
	OSIC_2026 - projecte	15.000,00 €
VENDA DE LLIBRES	IRMU - projecte	2.500,00 €
TOTAL		72.400,00 €

CONCEPTE	DETALL CONCEPTE	DESPESES
ANNALS núm. 57 (2026)	MAQUETACIÓ	3.350,00 €
	GRÀFIQUES ALZAMORA	5.000,00 €
	CORRECCIÓ	1.800,00 €
	TRADUCCIÓ BÀRBARA SCHMITT	100,00 €
	ENVIAMENTS	400,00 €
EDICIÓ DIGITAL		1.500,00 €
ACTIVITATS	IX REPENSEM L'EMPORDÀ	2.500,00 €
	ACTIVITATS NO PREVISTES	500,00 €
AJUTS A PUBLICACIONS		1.000,00 €
PROJECTE DE RECERCA	EXCAVACIÓ SANT JOAN SESCLOSES	37.000,00 €
BIBLIOTECA		2.000,00 €
DIGITALITZACIÓ ARXIU FOTOS		1.500,00 €
PREMIS DE RECERCA	DOS ACCÈSSITS	400,00 €
	PRIMER PREMI (avançat per l'IEE)	400,00 €
NÒMINES	ADMINISTRATIVA	5.200,00 €
	SEGURETAT SOCIAL	2.200,00 €
IMPOSTOS IBI PENDENT I ANUAL		20,00 €
GESTORIA	GESTORIA ALBERT	2.100,00 €
ASSEGURANÇA	ARÇ COOP. SCCL.	330,00 €
COORDINADORA CENTRES	QUOTA 2026	185,00 €
CSUC	QUOTA ANUAL RACÓ AVANÇAT	650,00 €
PROGRAMACIÓ I WEB	MICROSOFT PAYMENT	130,00 €
	DINAHOSTING S.L.	600,00 €
SUBMINISTRES	AIGUA_FISERSA	700,00 €
	ENDESA ENERGIA XXI	450,00 €
	JAZZTEL	900,00 €
COMUNITAT VEÏNS		185,00 €
DESPESES CERCLE SPORT		250,00 €

PAPERERIA		150,00 €
DESPESES BANCÀRIES		900,00 €
TOTAL		72.240,00€